

Grossistmarknader

Ändrade metoder för avräkning mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi respektive det oavsiktliga utbytet av energi

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket Svenska kraftnäts (Svenska kraftnät) förslag till ändrade regler för avräkning mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi enligt bilaga 1. I övriga delar gäller metoden oförändrad i enlighet med Ei:s beslut den 26 maj 2020 (Ei:s ärendenummer 2018-100277)
2. Ei godkänner Svenska kraftnäts förslag till ändrade regler för avräkning mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi enligt bilaga 2. I övriga delar gäller metoden oförändrad i enlighet med Ei:s beslut den 19 december 2020 (Ei:s ärendenummer 2018-100279)
3. Besluten enligt punkten 1 respektive 2 gäller under förutsättning att samtliga berörda tillsynsmyndigheter fattar ett beslut med samma innebörd.
4. Besluten enligt punkten 1 respektive 2 kan komma att upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Svenska kraftnät har ansökt om godkännande av ändring av metoder för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 50.4 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el

((EU) 2017/2195) samt av ändring av metoder för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 51.2 i (EU) 2017/2195. Svenska kraftnäts ansökan har tagits fram tillsammans med 50Hertz, Elering, Elia, Energinet, Fingrid, Litgrid, PSE, Statnett, TenneT DE and TenneT NL och ändringarna ska tillämpas inom det geografiska område som omfattar de asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem¹.

Den nu gällande metoden för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem, i enlighet med artikel 50.4 i (EU) 2017/2195 godkändes av Ei i maj 2020 och den nu gällande metoden för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem, i enlighet med artikel 51.2 i (EU) 2017/2195 godkändes av Ei i december 2019.

Av de godkända metoderna framgår att en översyn av metoderna ska genomföras var tredje år. Den första översynen påbörjades i slutet av 2022 och resulterade i en rapport och ett förslag till ändring i de beslutade metoderna. De berörda systemansvariga för överföringssystem kom överens om förslaget till ändringar den 24 maj 2023.

Sammanfattningsvis föreslår Svenska kraftnät:

- ändringar i bilaga 6, 8 och 9 i metoderna med anledning av införandet av enpris och en position för avräkning av obalanser i Norden.
- att metoderna kompletteras med avräkningsregler för den HVDC-länk som ägs av TenneT DE och Statnett SF, se bilaga 10 i metoderna.
- redaktionella ändringar i metoderna.

Svenska kraftnät har på fråga från Ei kompletterat med att tidsplanen för införande av ändringarna är att ändringarna ska börja gälla omgående efter beslut av Ei

---

¹ Ansökan gäller följande systemansvariga för överföringssystem: 50Hertz, Elering, Elia, Energinet, Fingrid, Litgrid, PSE, Statnett, Svenska kraftnät, TenneT DE and TenneT NL

Samordning och ärendets handläggning

Ei har tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter som berörs av de nu ändrade metoderna analyserat ansökan i syfte att samordna de nationella besluten.

Tillsynsmyndigheterna har i sin samordning kommit fram till att de systemansvarigas förslag till ändring av metoderna kan godtas.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Kommissionens förordning (EU) 2017/2195

Syftet med denna förordning är att

- a) främja en effektiv konkurrens, icke-diskriminering och öppenhet på balansmarknader,
- b) öka effektiviteten i balansering samt effektiviteten hos europeiska och nationella balansmarknader,
- c) integrera balansmarknader och främja möjligheter till utbyte av balanstjänster och samtidigt bidra till driftsäkerhet,
- d) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen och samtidigt underlätta ett effektivt och konsekvent funktionssätt av dagen före-, intradags- och balansmarknader,
- e) säkerställa att upphandlingen av balanstjänster är rättvis, objektiv, öppen och marknadsbaserad och gör att man kan undvika onödiga inträdeshinder för nya aktörer, bidra till likviditeten på balansmarknaderna samtidigt som man förhindrar otillbörlig snedvridning på den inre marknaden för el,
- f) underlätta deltagande av efterfrågefleksibilitet, inbegripet aggregering av anläggningar och energilagring, och samtidigt säkerställa att de konkurrerar med andra balanstjänster på lika villkor och, vid behov, agera oberoende när de betjänar en enda förbrukningsanläggning,
- g) underlätta deltagandet av förnybara energikällor och stödja uppnåendet av Europeiska unionens mål för utbyggnaden av förnybar elproduktion (artikel 3.1).

Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstater, relevanta tillsynsmyndigheter och systemansvariga

- h) tillämpa principerna om proportionalitet och icke-diskriminering,
- i) säkerställa öppenhet,
- j) tillämpa principen om optimering mellan högsta totala effektivitet och lägsta totala kostnader för alla berörda parter,
- k) säkerställa att systemansvariga för överföringssystem så långt som möjligt utnyttjar marknadsbaserade mekanismer för att säkerställa nätsäkerhet och nätstabilitet,
- l) säkerställa att utvecklingen av termins-, dagen före- och intradagsmarknaderna inte äventyras,
- m) respektera det ansvar som anförtrotts den relevanta systemansvariga för överföringssystemet för att trygga systemsäkerheten, även enligt krav i nationell lagstiftning,
- n) samråda med berörda systemansvariga för distributionssystem och ta hänsyn till möjlig inverkan på deras system,
- o) ta hänsyn till överenskomna europeiska standarder och tekniska specifikationer (artikel 3.2).

Varje tillsynsmyndighet, eller i tillämpliga fall byrån, ska godkänna de villkor eller metoder som har utarbetats av de systemansvariga för överföringssystem enligt punkterna 2,3 och 4. Innan byrån eller de relevanta tillsynsmyndigheterna godkänner villkoren eller metoderna ska de vid behov, efter samråd med respektive systemansvariga för överföringssystem se över förslagen för att säkerställa att de är förenliga med denna förordnings syfte och bidrar till marknadsintegration, icke-diskriminering, effektiv konkurrens och en väl fungerande marknad (artikel 5.1).

Förslagen till följande villkor eller metoder, och eventuella ändringar av dessa, ska vara föremål för godkännande av alla tillsynsmyndigheter i den berörda regionen

- k) för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 50.4, ...
- m) för det geografiska område som omfattar alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem, reglerna för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 51.2, ... (artikel 5.3)

Ett förslag till villkor eller metoder ska innehålla en föreslagen tidsplan för deras genomförande och en beskrivning av deras förväntade effekt på målen för denna förordning. Tidsramarna för genomförandet ska vara högst tolv månader efter godkännandet från de relevanta tillsynsmyndigheterna, med undantag av de fall där alla relevanta tillsynsmyndigheter är överens om att förlänga tidsramen för genomförandet eller där olika tidsramar fastställs i denna förordning. (artikel 5.5).

Om godkännandet av villkor eller metoder i enlighet med punkt 3 i denna artikel eller av ändring i enlighet med artikel 6 kräver ett beslut av fler än en tillsynsmyndighet ska de relevanta tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse. Om byrån avger ett yttrande ska detta yttrande beaktas av de relevanta tillsynsmyndigheterna. Tillsynsmyndigheterna, eller byrån om den är behörig, ska fatta beslut om de inlämnade villkoren eller metoderna eller, i förekommande fall, från det att den sista tillsynsmyndigheten tagit emot villkoren eller metoderna. Perioden ska börja dagen efter den dag då förslaget lämnades in till byrån i enlighet med punkt 2, till den sista berörda tillsynsmyndigheten i enlighet med punkt 3 eller, i tillämpliga fall, den relevanta tillsynsmyndigheten i enlighet med punkt 4 (artikel 5.6).

Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem som avsiktligt utbyter energi mellan synkronområden utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla avsiktliga energiutbyten som ett resultat av en eller båda av följande:

- a) Frekvenshållningsprocessen i enlighet med artiklarna 172 och 173 i förordning (EU) 2017/1485.
- b) Rampbegränsningar för aktiv uteffekt på synkronområdesnivå i enlighet med artikel 137 i förordning (EU) 2017/1485. (artikel 50.4)

Senast 18 månader efter denna förordnings ikraftträdande ska alla asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem utarbeta ett förslag till gemensamma avräkningsregler som är tillämpliga på alla oavsiktliga energiutbyten mellan asynkront anslutna systemansvariga för överföringssystem. (artikel 51.2)

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen. (12 kap. § 1 b)

Ei:s motivering till beslutet

Ei har samordnat detta beslut med de berörda tillsynsmyndigheterna. De formella kraven på beslutsprocessen är därmed uppfyllda.

Svenska kraftnät har föreslagit att ändringarna ska börja gälla omgående. Det finns därmed en tidplan angiven och Ei bedömer att tidplanen för genomförandet är rimlig. Ei anser att de föreslagna ändringarna som följer av anpassningar av metoderna till införandet av en pris och en position för avräkning av obalanser i Norden samt en tillkommande HVDC-länk inom den berörda regionen inte väsentligt ändrar innehållet i de tidigare godkända metoderna. Ei bedömer vidare att de föreslagna ändringarna i metoderna inte i övrigt står i strid med de krav som ställs i förordning (EU) 2017/2195. Ei anser därför att Svenska kraftnäts ändringar av regler för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det avsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 50.4 i EB samt för revision av regler för avräkning mellan systemansvariga för överföringssystem för det oavsiktliga utbytet av energi i enlighet med artikel 51.2 i EB kan godkännas.

Hur man överklagar

Information om hur man överklagar finns i bilaga 3.

Detta beslut har fattats av avdelningschefen Caroline Törnqvist. Vid den slutliga handläggningen deltog även analytikern Tobias Lusth, analytikern Fredrik Prinz Blix, juristen Jenny Nilsson, enhetschefen Elin Broström samt analytikern Linda Schumacher, föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Caroline Törnqvist

Linda Schumacher

Beslutet publiceras i e-diariet som nås via Ei:s webbplats.

Bilagor

- 1 Ansökan – All asynchronously connected TSOs' proposal for Common settlement rules for intended exchanges of energy between synchronous areas as a result of the frequency containment process and of ramping restrictions in

accordance with the Article 50(4) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing

- 2 Ansökan - All asynchronously connected TSOs' proposal for Common settlement rules for all unintended exchanges of energy in accordance with the Article 51(2) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing
- 3 Så här gör du för att överklaga beslutet

Skickas till

Affärsverket Svenska kraftnät

ACER – Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)